

Kacsacsőrű emlős

Bizonyos puchói és csókai Marczibányi Livius, miután visszatért a fények városából a távoli, vad kamcsatkai barbár pusztákra, kiült kastélya napkelet felé néző ablakába és várakozásba fogott. Úgy fogott bele, akárha valamiféle teremtő munkálkodásba kezdene, mint egykoron atyjaura, puchói és csókai Marczibányi Márton úr veselkedett neki elapátlanodott birtokai ügyeinek. Arra sem figyelt föl, miként kuncognak a háta mögött a cselédei, kiknek a barátja, a himlőhelyes képű hajdani firkász, Tollnoki nevezetű, napjában többször is elcítálja, hogy:

- Uratok Párisban a királynétől az utolsó vendégnőig általános bámulat tárgya lőn, mintegy eleven mintája ama mesével határos képzeletnek, melyek Magyarhonrul, mit a lovagias középkor, a regényes arabféle mesék dús gazdag tündérhonának tartanak máig is, a nem sokat tudó francia főben mindezidáig uralkodnak. Mindenesetre ekként fogalmaz a Honderű, amit nem forgatnak többen, mint a Csókai Hírnököt forgatnák, ha létezne olyan...

A cselédek vihorásznak, s nem sikoltanak föl, ha Tollnoki mancsa a tomporokra téved. Marczibányi Livius észre sem veszi, mi folyik a háta mögött, részben a rovására, tekintete a messzeségbe réved. Vár. Napokig, hetekig csak vár. Alig eszik, alig iszik.

- A tündéreket lesi – súgja a szakácsné lányának fülébe Tollnoki, s közben nem feledi el finoman megharapni az édes kis cimpát. – Állítólag Párisban tündérrózsának nevezték, lovagok ékének dícsérték, ki egy tagadhatatlanul barbár, kimondottan kietlen, ám mégiscsak mesei világból érkezett.

- Ahogyan olvasta az úr abban a nyomtatott lapban – lihegte a szakácsné leánya.

- Ahogyan abban olvastam, úgy bizony! – sóhajtott Tollnoki. Ágyéka együtt mozgott a szakácsné leányának csípejével, szeme mindkettőnek fátyolossá lett, tekintetük bizonytalan, lélegzésük mármár zihálás.

Marczibányi Livius mindazonáltal rájuk se hederített. Várta, hogy megérkezzék a hírnök. Vagy maga a valódi, mesés meseország nőjön ki körülötte a földből, ahogyan az őszi búza kisarjad a rögök közül, midőn elérkezik az ideje. De hiába várt, nem történt semmi. Csak a kopár pusztát látta továbbra is, semmi egyebet. Hiába meresztette a szemét, csak az ökreiket hazafelé hajtó parasztokat, az utak fölvert porát, csak a satnya bokrokat és a fák ágain búslakodó varjakat látta. Csípte a por a bőrét, kidörzsölte a testhajlatait. Marczibányi Livius lassan elkedvetlenedett. Napok múltak, hetek teltek, s Tollnoki arra lett figyelmes, a pazar öltözék összegyűrve lóg az uraság lesoványodott testén.

- Oly nagyon kívánja, hogy elismerjék – szúrta a fogai közt. – Hogy fölnézzenek rá.

- Ám oly nagyon mégse, hogy tegyen is érte valamit – toldotta meg szavait a szakácsné kamasz fia. – Tündérországot óhajt maga köré, hogy igazi tündérrózsává váljék.

Tollnoki tetőtől talpig végigmérte a kamasz fiút, a legtovább izzó tekinteténél időzött.

- Meg kéne csapassalak – mondta végül. – De sajnálom fölrepeszteni a gyöngye bőröd.

A szakácsné kamasz fia megvonta a vállát és odébb állt, Tollnoki hosszan bámult utána, s úgy elmélázott közben, szinte észre sem vette, hogy Marczibányi Livius föltápáskodott a karosszékéből. Beesett arcát a barátja felé fordította, szemében nedvesség csillogott.

- Csalódtál vala, Liviusom? – kérdezte Tollnoki.

- Nem volt miben, Tollnoki, ne beszélj badarságokat! – felelte Marczibányi Livius határozottan szánt hangon. – Készítsen nekem valaki fürdőt, melegítsen vizet! Mintha Párisban lennék...

Akkor a szakácsné leánya mehet megmosni a hátát, gondolta Tollnoki keserűen.

És úgy történt. A szakácsné leánya megmosta az ura hátát, s a lapockái alatt jól fejlett bibircsókat talált, jobbról egyet meg balról egyet. Elárulta Tollnokinak, mire bukkant azon a finom, tejfehér bőrön, s a himlőhelyes képű egykori firkász íziben elzavarta a szakácsné kamasz fiát a doktorért. A doktor lóhalálában érkezett, kopasz fejéről lesodorta a szél a kalapot. Álmában vizsgálta meg az

uraságot, s úgy találta, amik a lapockái alatt láthatók, azok bizony nem bibircsók, de valamiféle csökevényes kinövés sarjai.

- Szárnykezdemény – bólintott Tollnoki.
- Mesebeli lény ez a Livius – tette hozzá kétértelműen somolyogva.

A doktor rosszallóan hümmögött és alaposan bekente valami büdös kenőccsel Marczibányi Livius hátát. Sokan, sokáig és sokat sündörögtek körülötte, az ifjú uraság azonban nem riadt föl, aludt egyvégtében három nap, három éjjel. A doktor néhány óránként megkente a lapockája tájékát a kenőccsel. Mire fölébredt, el is tűnt onnan minden, ami nem odavaló.

- Szárnyát szegtük – konstataulta Tollnoki, mire az orvos dühösen horkantott, a markát tartotta a gazdatiszt orra elé, aki éppen akkor tért vissza négynapos birtokbejárásáról, s miután megkapta, ami megillette, elviharzott.

Marczibányi Livius fölöltözött, megtisztálkodott, felhős homlokát a napsugárba mártotta, majd úgy határozott, visszautazik Párisba. A gazdatiszt bölcsen egyetértett, Tollnoki sápítózva ígérte, hogy vigyáz a házra, amíg távol lesz, nem hagyja, hogy a kamcsatkai barbár puszták betörjenek a környékről a kastély falai közé.

- Hagyjuk Kamcsatkát – legyintett Marczibányi Livius. – A hosszúujjú Liszt beszél ilyeneket, meg Chopin, a lengyel, mi ne kövessük őket. Végére mi tudjuk, miről van szó.

- Kamcsatka messzi van – dörmögte a gazdatiszt. – Nem is értem, miként keveredik ide akárki fejében is.

Marczibányi Livius megértően elmosolyodott, cinkos pillantást váltott Tollnokival. Gazdatiszt, nem érti a finom árnyalatokat, gondolták.

- Csomagoljatok – adta ki az utasítást az uraság. Már Párist érezte maga körül, s lelkében újra ébredezett a mesebeli herceg, a tündérr királyfi. Lapockái tájéka viszketni kezdett, legszívesebben az ajtófélfához dörzsölte volna a hátát, mint a parasztok, ám erőt vett magán.

- Páris – merengett, s visszaandalgott hálószobájába.

- Páris – morogta a gazdatiszt. – Szegény Márton úr, foroghat a sírjában – de legott elhallgatott, amint Tollnoki szigorú tekintetét megérezte az irháján.

- Márton úr földhözragadt ember volt – jelentette ki Tollnoki ellentmondást nem tűrve. – Livius magasabb szférákban jár.

A gazdatiszt tudomásul vette, amit hallott, azzal a birtok ügyei után nézett. Ahogy Márton úrtól tanulta. Tollnoki ablakot nyitattott utána.

- Lószaga van – szimatolt a levegőbe. A szakácsné leánya fölvihogott a háta mögött.

Puchói és csókai Marczibányi Livius még aznap ebéd után befogatott és elhajatott, Tollnoki az udvar közepén állva, orra elé zsebkendőt tartva, kedvtelve nézte a hintaja mögött fölverődő port. Livius barátjának nevezte magát, mégis jobban örült, ha kenyeres pajtása a francia fővárosban időzik, míg ő itthon, ezeken a vad, poros, kietlen tájakon vigyázza érdekeit. Meg a szakácsné lányát. És várja, mikor ad hírt a Honderű Livius újabb párisi sikereiről. Mert Páris népe csodálni fogja a régies ruhákat, a délceg tartást, a finom, ideges mozdulatokat, efelől szemernyi kétsége nem lehet senkinek. Bámulni fogja, szájtátva, lélegzetviassafojtva. Olyasféleképpen, ahogyan a Terra Australisról érkező morbid állatok kitömött tetemeit, példának okáért az emlőst, aminek orra helyén kacsacsőre éktelenkedik. Kicsit talán hiszi is, hogy léteznek ilyenek. Véresen komolyan azért nem veszi őket.